

מ"ת 25166/07/15 - עופר בודהנה, יוסף (ז'וז'ו) לוי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 25166-07-15 מדינת ישראל נ' אברג'יל (עציר) ואח'

לפני
המבקשים

כבוד השופט אברהם הימן

1. עופר בודהנה
2. יוסף (ז'וז'ו) לוי
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

נגד
המשיבה

מדינת ישראל

פסקי דין פלייים verdicts.co.il

המלע

הבקע

מקור של הדין הוא בבקשת המשבה להאריך מעצרים המבקשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996. הדיון בבקשה זו התקיים בבית המשפט העליון לפני כב' השופט ד' מינץ ביום 29.5.19 והחלטת בית המשפט העליון נתנה ביום 30.5.19 (בש"פ 3418/19).

על פי החלטה בשב"פ ה"ל, קבעו כדלקמן:

"יחד עם זאת, נראה כי הגיעה העת האמורה בהחלטת הנשיא א' חיות בבש"פ 5008/17 ושללה השעה ששירות המבחן יערוך חסקיר על אודות משביים 3 ו-4 (המבקשים בהליך דגן - א.ה.) שבכירותם במדרג הארגון אינה זהה לשני המשיבים האחרים (נתחק אברג'יל ושמעון סבח - א.ה.), וזאת עד ליום 1.7.2019. לאחר קבלת החסקיר בית המשפט המחוז יפעל לפי שיקול דעתו והבנתו."

כאמור, החלטת בית המשפט העליון ניתנה ביום 30.5.19 שבועיקרה, ביחס למבקשים כאן, הורה בית המשפט העליון על הגשת חסקיר לבית המשט המחוז. ביום 2.6.19 הגישו באי כוח המבקשים בקשה למתן צו להכנת חסקיר וקביעת מועד לדיון בשאלת חלופת מעצר. ביום 3.6.19 החלטת כי אין צורך בצו להכנת חסקיר שהרי בעניין זה החליט זה מכבר בית המשפט העליון, ובאשר לקביעת מועד לדיון, החלטתו כי ראוי לעשות כן לאחר קבלת חסקיר. שהרי כך החליט בית המשפט העליון.

מסביר ששירות המבחן נתקל בקשיים אובייקטיביים להכנת חסקירים, וזאת על פי בקשתו שהוגשה לבית המשפט מיום 9.7.19. לפי בקשה זו, עלה בידו שירות המבחן לפנות את המבקשים רק ביום 8.7.19. שירות המבחן ביקש לדחות הדיון בעניינם של המבקשים עד ליום 22.7.19 ואכן, כך החלטתו ביום 11.7.19. אלא שמשום אילוצו יומן דחיתי הדיון ימים 7.8.19. ראוי לציין כי הבקשות בתיק רחב היקף, הן דוגמת על ידי מזה למעלה משנתיים ימים, לפיכך אין הוא השופט הבקיא בתיק מורכב זה. אין מקום ולא ראי היה להעביר הדיון בבקשה לשופט חותן בפניה אשר אינו בקיא בתיק.

על החלטת זו, עוררו המבקשים לבית המשפט העליון (בש"פ 4871/19), בהשטו ע' גרוסנרסקי, בהחלטת מיום 22.7.19, קיבל הערר וקבע כי הדיון יתקיים בבית המשפט המחוזי עד ליום 27.7.19. עוד קבע כי: **"כלל הניתן, ראוי כי שופט הבקיא בתיק מורכב זה יקיים את הדיון האמור."** בנוסבות אלה, קבעתי הדיון לפני ביום 24.7.19.

באשר לחסקיר שירות המבחן, הרי שאלה הוגשו לבית המשפט ביום 17.7.19 לבני מבקש 2 וביום 18.7.19 לבני מבקש 1.

חסקיר שירות המבחן

כדרכו המבורכת, ערך שירות המבחן והגיש שני חסקירים בהם ניתח באופן רחב, מעמיק, סדור ומקצועי ביותר כל פרט ונתון ורלבנטיים לעניין. למקרא החסקירים עולה כי על פי הניתוח, כאמור, היתחיש שירות המבחן, באופן מיוחד לאפשרות חלופת מעצר באשר לשני המבקשים.

באשר לחסקיר 1, לא מצאתי להביא בהרחבה את אשר מפורט בחסקירי אלא שבסופו של יום הבע שירות המבחן: **"כ" כ מדובר בבחור אשר מרבית חייו מנהל אורח חיים עברייני, כחלק מכך מקיים קשרים חברתיים שוליים ותוחזיק בדעות משמעותיות מעבר על חוק בהקשרים שונים, ונוכח זאת מתקשה למלא תפקידים מחברתיים ותעסוקתיים."**

ועוד נקבע בחסקיר 1: **"הפנים דפוסי חשיבה והתנהגות שוליים, ומתקשה לוותר על הרווחים הנלווים לאורח חיים זה, בכלל זאת סיפוק מידי לצרכים חומריים ורגשיים, וזאת על אף סנקציות עונשיות משמעותיות לאורך השנים והשלכות על בני משפחתו..."**

כאמור, שירות המבחן נתן חלוקמך ובאופן יסודי חלופות המעצר אשר הוצעו לו. סופו של חסקירי הוא בכך ששירות המבחן הביע דעתו כי נוכח דפוסי כפי המתואר בחסקיר, הערכת הסיכון להישנות התנהגות אלימה, כמו גם הסיכון לשבועת המבחן לשבועת אליהם משפט, כשבקעו ההתרשמות כי מתאמים יורגו מענה למקדי הסיכון המצויים אצל המבקש 1, מוקדי יכיון שאינם קשורים להגבלת תנועתו, אין שירות המבחן ממליץ על שחרור ממעצר.

באשר למבקש 2, גם כאן לא אביא בהרחבה את הנאמר בחסקירי אלא אך את הקטעים הרלבנטיים. לפי התרשמות שירות המבחן: **"מדובר באדם שמגיל צעיר ולאורך השנים, ניהל אורח חיים בלתי יציב ושולי, היה מעורב בפלילים מגוון עבירות, כשברקע גדילת כסביבה עבריינית ובמשפחה שהתקשתה להציב לו גבולות..."**

ועוד נאמר בחסקיר 2: **"כפי שגורם דפוסי התנהגות לאורך השנים, התרשמו מאדם עם כישורי חיים עצמאיים וכוחות או מוחלישים. קיימים דפוסיים עברייניים, וכן נטייה להתנהגות אימפולסיבית ותוקפנית, בעיקר במצבי לחץ..."**

ועוד התרשם שירות המבחן כי: **"... בהתבטח בחומרת העבירות המיוחסות לו לכאורה, למשמעותן ולהשלכותיהן הרחבות על הסביבה כולה, אנו מעריכים כי קיים סיכון גבוה להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד."** עוד העריך שירות המבחן כי בשל אופי העבירות המיוחסות לו כשבקעו התנהלות בלתי יציבה לאורך השנים כמו גם הסתבכות חוזרת בפלילים, מעריך שירות המבחן כי קיים חשש לשיבוש מהלכי משפט ולהימלטות מן הדיון. גם בעניינן כחן שירות המבחן בחינה יסודית של חלופות המעצר אשר הוצעו. סופו של דבר הגיע למסקנה כי לא התרשם מגוריי פיקוח מתאימים העשויים להציב גבולות ברורים להתנהגות ובכך להפחית את מסוכנותו. כמו כן, התרשם שירות המבחן כי בהתייחס למכלול מרכיבי הסיכון, הולקחים בחשבון גם את מאפייני העבירות המיוחסות למבקש 2, הרי שכל חלופה ואף מעצר בפיקוח אלקטרוני לא יפיגו את מסוכנותו ואת החשש לשיבוש מהלכי משפט והימלטות מן הדיון. לפיכך ממליץ שירות המבחן על מעצרו של המבקש 2 עד תום ההליכים נגדו.

כאן מתקום לציין ולו בקצרה את אשר מוחסן למבקשים ול- 16 נאשמים נוספים נגדו הנוגש כתב אישום **"הכולל 13 אישומים הנוגעים לחברות בארגון פשיעה בינלאומי, במסגרתו היו חברי הארגון מעורבים בשורה של עבירות, בהן: עבירות רצח; ניסיונות לביצוע רצח של גורמים נגם היו מסוכסכים; עבירות סחר, ייצוא, ייבוא והספקה של סמים בהיקפים גדולים; עבירות אלימות ועוד"** (בש"פ 3418/19 מע' 2 פיסקה 1).

בשב"פ 5008/17 נאמר באשר למבקשים, כך: **"הטענות בעניינם של בודהנה ולי מלמדות כי הם מילאו, לכאורה, תפקיד במערך ההוצאה לפועל של ניסיון ההתנקשות ברוזנשטיין המתואר באישום הרביעי, לבודהנה ולי מייחסות באישום זה שלוש עבירות של רצח לצד עבירות אלימות נוספות. לשניהם עבר פלילי מכבדי...והדבר מלמד על המסוכנות הנשקפת מהם..."**

והכל במסגרת פרשה אשר כונתה "פרשת 512".

טענות באי כוח המבקשים

מתוך טעויה באי כוח המבקשים נתן לומר במידה סבירה של וודאות כי טעיניה השניים דומים ביותר עד כדי זהים. באי כוח המבקשים יצאו בראש וראשונה לבקר את הנאמר והמומלץ בחסקירי שירות המבחן. לפי דברי הסניגורים הנכבדים, אצל שירות המבחן קיים מודר קשיש של המלצות שליוותו ככתב אישום הקשורים לארגון פשיעה. לפי טענה זו, יש לצפות מראש כי חסקירי שירות המבחן בעניינם של המבקשים יהיו שליליים. לפי טענותיהם, קיים אצל שירות המבחן מעין "רפלקס מותנה". עצורים במסגרת כתב אישום של ארגון פשיעה- דינם למעצר. רוצים הסניגורים לומר, למעשה, שקציני המבחן אינם מדקדקים ובוחנים כל הנתונים הרלבנטיים למקרה, כפי הובחנם המקצועית.

מבחינה עניינית תקפו הסניגורים את ההלצת שירות המבחן בשני החסקירים. לפי טעיניהם, פסילת המפקחים המוצעים התעלמה לחלוטין מתכלית הפיקוח. שכן תכלית הפיקוח, כשמה כן היא - לפקח על תנועתו של המשוחרר ולא הקושי להכיר במשמעות עומק מעורבות בעולם השולי או שיליה בנזקשות, כל סיכון בשחרור ממעצר לחמשך התנהגות שולית או להפרת תנאים מגבילים (בענייני של מבקש 1), או אי מודעות לחלקים הבעייתיים שבהתנהגות ואי קיים אצל שירות המבחן מעין "רפלקס מותנה". עצורים במסגרת כתב אישום של ארגון פשיעה- דינם למעצר. רוצים הסניגורים לומר, למעשה, שקציני המבחן אינם מדקדקים ובוחנים כל הנתונים הרלבנטיים למקרה, כפי הובחנם המקצועית.

מבחינה עניינית תקפו הסניגורים את ההלצת שירות המבחן בשני החסקירים. לפי טעיניהם, פסילת המפקחים המוצעים התעלמה לחלוטין מתכלית הפיקוח. שכן תכלית הפיקוח, כשמה כן היא - לפקח על תנועתו של המשוחרר ולא הקושי להכיר במשמעות עומק מעורבות בעולם השולי או שיליה בנזקשות, כל סיכון בשחרור ממעצר לחמשך התנהגות שולית או להפרת תנאים מגבילים (בענייני של מבקש 1), או אי מודעות לחלקים הבעייתיים שבהתנהגות ואי קיים אצל שירות המבחן מעין "רפלקס מותנה". עצורים במסגרת כתב אישום של ארגון פשיעה- דינם למעצר. רוצים הסניגורים לומר, למעשה, שקציני המבחן אינם מדקדקים ובוחנים כל הנתונים הרלבנטיים למקרה, כפי הובחנם המקצועית.

בא כוח מבקש 2 עמד על העיקרון שנקבע בהחלטה בשב"פ 8765/01 **מדינת ישראל נ' מונרבי** (פורסם בבנן) 19.10.05) או בבש"פ 2182/06 **מדינת ישראל נ' שורפי** (פורסם בבנן) 21.3.06), שני החלטות שהתייחסו לארגוני פשיעה. העיקרון שיש לזכר לפיו הוא לקבוע מדרג בארגון. לפי תפיסה זו, מעמדם של המבקשים בארגון הפשיעה הוּג נמוך ומכל מקום יש בו כדי להביל, בשלב הזה, לאחר תקופת מעצרים, לשחרורם או למעצרים באיזוק אלקטרוני.

הסניגורים הגישו ספקה של בית המשפט העליון אשר לא נעתר לבקשת שחרור למרות חסקירי שליליים, בחינת חסקירי שלילי אינו חזות הכול.

הסניגורים נפטו מחומת הלב והחלטת בית המשפט העליון בבש"פ 5008/17 בהמשך לכך להחלטתו בשב"פ 3418/19, מן עולה כי בית המשפט העליון הביע דעתו באשר למבקשים כי הגיעה השעה לשחררם מהמעצר.

טענות באי כוח המשיבה

באת כוח המשיבה הדגישה את חומרת המעשים המיוחסים להם. לפי טעיניה, מדובר בשלושה משעש ימשיש רצח על עורביו אורח תמימים, אשר מצאו מוחם לאחר הסמנת מטען חבלה בטבורה של עיר. משום כך, אם יורשעו המבקשים צפויים הם לעונש של שלושה מאסרי עולם. לדברי באת כוח המשיבה, די בכך כדי להצביע על חומרת המעשים כמו גם על החשש הכבד להימלטות מן הדיון. באשר להחלטות בית המשפט העליון, כפי שהפנו אליהם הסניגורים, טענה באת כוח המשיבה כי אין בכך משמ. בית המשפט העליון לא קבע מסמרות באשר לשחרור המבקשים אלא כל שקבע הוא שיש מקום לשקול זאת לאחר קבלת חסקיר. פשיטה נאשם סבר בית המשפט העליון שיש לשחרר המבקשים ממילא היה מורה על כך.

באשר לטענה דברב אי בכירותם של המבקשים בארגון, התנגדה לכך באת כוח המשיבה נמצרות. לפי טענתה, ככל העולה מכתב האישום, מעמדם בארגון אינו נמוך ומכל מקום תפקידם ברצח המשולש משמעותי ביותר.

דיון והכרעה

מצאתי להחליט פרק זה בהחלטתי, בהטלת הדופי שהטילו הסניגורים כלפי שירות המבחן וכלפי קציני המבחן.

אני מקבל גישה שלילית זו כלפי שירות המבחן, למעשה אני שולל דברי הסניגורים כלפי שירות המבחן מכל וכול. מעבר לכך שבפסטיקת בתי המשפט באופן שיטתי ועקרוני נקבע פעם אחר פעם כי מדובר בגוף מקצועי ביותר בעל ישורה ברורה גבוהה ביותר, הרי שהסלית דופי בקציני המבחן אינה במקומה וראוי היה להימנע מכך. יש וסניגור לא יזיה שבע רצון ההמלצת שירות המבחן. הדרך לתקוף ההמלצה הינה עניינית, לנופו של עניין, אך לא פשטנית ושטוחה בהטלת דופי במקצועיותם של קציני המבחן. אין שמץ של אמת או בסיס לקבוע כי שירות המבחן נתון המלצותו מתוך הנושא ולא מתוך העניין שללפני. הטענה כי לשירות המבחן מעין "רפלקס מותנה" לפיו ככל שמדובר בארגון פשיעה החסקיר תמיד יהיה שלילי, הנה טענה חמורה בחייתה הסרת בסיס לחלוטין. אני אומר דברים אלה על פי הסיסון המצטבר במשך שנים, בחסקירי מעצר כמו בחסקירים לעונש. המקצועיות, היסודיות והוישורה שמגלים בקציני המבחן מרקיעות שחקים.

למקרא כתב האישום והעובדות באישומים המיוחסים למבקשים, עולה באופן ברור ונוחרץ לכאורה חומרת מעשיהם של המבקשים. אכן, ההליכים בתיק מורכב זה, נמשכים זמן רב ביותר. בעניין התמשכות ההליכים בתיק, נתן בית המשפט העליון, מספר פעמים דעתו, על החליט בבקשות המשיבה לפי סעיף 62 לחוק ה"ל". נתן לומר בתמצית ובמיוחד לנוכח החלטות בית המשפט העליון להאריך מעצרים של עצורים בפרשה, פעם אחר פעם, לרבות מעצרים של המבקשים, כי נסיבות ניהול התיק המורכב, ומובילת לכך, בלית ברירה.

בית המשפט העליון בשב"פ 3418/19 כפי הציטוט שהואב לעיל, חתן הפניה לשב"פ 5008/17 קבע כי ראוי לשקול חלופת מעצר לאחר קבלת חסקיר. כפי שהואב לעיל, חסקירי שירות המבחן, תכנם, ניתוח הדברים וההמלצות, אינם עומדים לצד שחרור המבקשים ממעצר.

אכן, כפי שנאמר ונקבע רבות בפסיקת בתי המשפט כמו גם פסיקת בית המשפט העליון, חסקירי שירות המבחן אינם חזות הכול. שירות המבחן עושה עבודה מבורכת בכך שחסקירי הם כל עור רב חשיבות בידו בית המשפט לקבלת החלטות מבורכות. מצד אחד, בית המשפט אינו מחויב לזכר אתר המלצות שירות המבחן, מצד שני לא נבקל אלא באזהרות רבה, ידחה בית המשפט המלצות שירות המבחן, לרבות ובמיוחד המלצות שליליות שלו. בבוא בית המשפט להחליט בדבר מעצרו או שחרורו של אדם, לנוכח האמור בחסקירי, ישקול כל השיקולים הצריכים לעניין לרבות וכן היתר האמור והמומלץ בחסקירי.

באשר לטסייה מחסקירי שלילי אביא החלטה אחת בלבד מיני רבות של בית המשפט העליון, בעניין זה:

"שירות המבחן שממש כ'קצין בית המשפט' ותוצרי עבודתו נועדו לסייע לבית המשפט במלאכתו, ובכלל זה בבחינת חלופות מעצר ולאצור דגר הדיון. מומחיות ומקצועיות רבה לו, וגם בשל כך זוכה שירות המבחן בדרך כלל לאמונם של בית המשפט והצדדים (בש"פ 8576/06 סלמאה נ' מדינת ישראל, [פורסם בבנן] פסקה 3 והאסמכתאות שם (16.10.2007). אם כן, משקל נכבד יש לחסקירי שירות המבחן והמלצות, אולם בית המשפט אינו כולל רבה, ככלל, במקרים בהם בא שירות המבחן בהמלצה שלילית, וידרוש נימוקים 'כבדי משקל' נ' מנת לטטוט ממנה (בש"פ 3286/07 מדינת ישראל נ' נתנאל [פורסם בבנן] (16.4.2007))" (בש"פ 1961/17 **מדינת ישראל נ' רמיל ניסנוב** [פורסם בבנן] 15.3.17).

הסניגורים הצגו החלטות של בית המשפט העליון לפיהן שחרורו עצורים גם נת הוגשו חסקירי שליליים. אכן, קיימים מקרים כגון אלה, אלא שכל מקרה לנסיבותיו כמו לנסיבותיו של העצור. עניינת ענין היטב בחסקירי שהוגשו בענייניהם של השנים. בית מצאתי טעות או פגם בחסקירים. ההיפך הוא הנכון, מצאתי כי האמור והמפורט בחסקירי הולם ביותר ההמלצות השליליות בסופם. באשר לאמור בחסקירים בקשר לחשש לשיבוש הליכי משפט. אכן, חשש זה פחת ביותר ונתן לומר בסבירות ראויה כי גם אם ישוחררו המבקשים, יקשה עליהם להשפיע על עדים או לשבש מהלכי המשפט. החשש הכבד הוא שלונכח העונש הצפוי בחסקירי אם יורשעו, והיינו שלושה מאסרי עולם, ימלטו מן הדיון. באשר לאפשרות לאיין חשש זה, הרי היו דברים מעולם, והכסופים לחופש גברו.

לאחר שאני שוקל מכלול השיקולים הצריכים לעניין וכלי להתעלם מהימשתכות ההליכים בתיק זה, ובעובדה כי המבקשים עצורים בתקופה של למעלה מארבע שנים, אני סבור כי אין מקום להורות על שחרור המבקשים ממעצר. עבירות הרצח כמו גם העבירות האחרות, המיוחסות למבקשים, הם רף חמורה גבוה ביותר. איני מתעלם ממועד ביצוע העבירות, אלא שגם בשים לב לשיקול זה, עדיין סבור אני כי מסוכנותם של המבקשים, גבוהה ביותר עד כי אין לשחררם.

אשר על כך, אני דוחה הבקשות לשחרור המשיבים לחלופת מעצר.

ניתנה היום, כ"ה תמוז תשע"ט, 28 יולי 2019, בהעדר

הצדדים.

עמוד 2

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©